

Mødet den 24. Januar 1935.

Fraværende: Chr. Nielsen og Vald. Pedersen.

1. Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakter med:

- a. (J. Nr. 11²³—1934). Gartner B. Berntsen.
- b. (J. Nr. 11²⁴—1934). Maskinassistent E. Andersen.
- c. (J. Nr. 22^{33—34}—1934). Tømrmester A. Ladefoged.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 695—1934). Skrivelse fra Arbejdsdirektoratet angaaende Oprettelse af Kursus for Arbejdsløse.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 700—1934). Regnskab for M. C. Lottrup's Legat i 1933—34.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 35—1934). Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende det indsendte Forslag til Ændringer i Kommunalvedtægten og Byraadets Forretningsorden.

Følgende Skrivelse forelaa:

»I Skrivelse af 31. Marts d. A. (J. Nr. 775/1933) har Byraadet anholdt om Indenrigsministeriets Stadfæstelse af det hoslagt tilbagefølgende Udkast til »Vedtægt for Styrelsen af de kommunale Anliggender i Aarhus Købstad.«

I denne Anledning skulde man efter stedsfunden Brevveksling med Socialministeriet tjenstlig melde, at Indenrigsministeriet vil være sindet at meddele den begærte Stadfæstelse, naar der i Udkastet foretages følgende Ændringer:

I § 5, 1. Stk. maatte i Opregningen af de staaende Udvalg: »28. Udvalget for den kommunale Valgbestyrelse« udgaa, idet den kommunale Valgbestyrelse som selvstændigt Organ rettelig bør nævnes i Paragraffens 3. Stk., jfr. herom nedenfor. Forsaaavidt de i samme Stykke under Nr. 26 og 27 anførte Udvalg ønskes bibeholdt, maatte der i Udkastet optages Regler om disse Udvalgs Sammensætning og Myndighed.

I samme Paragrafs 2. Stk. maatte 2. Punktum, nemlig Ordene: »dog kan en Gruppe tilbagekalde eller ombytte et Mandat« udgaa.

Til § 5, 3. Stk. maatte føjes: »herunder Medlemmerne af den kommunale Valgbestyrelse.«

I samme Paragraf, 5. Stk., 2. Pkt. maatte efter »det sociale Udvalg« indføjes »og Børneværnsudvalget.«

I § 5, 9. Stk. maatte indføjes en Bemærkning om, at Reglen om, at Udvalgenes Formænd vælges af Byraadet, ikke gælder for det sociale Udvalg og Børneværnsudvalget, der selv vælger deres Formand, jfr. § 5, Post 3, 3. Stk. (Side 11).

I § 5, Post 3, 7. Stk. (Side 11), 1. Pkt. maatte sættes Punktum efter »Medlemmer«. Den følgende Del af Stykket maatte derefter udgaa, hvorhos der som nyt Stykke maatte indføjes:

»Formanden for det sociale Udvalg skal tillige være Formand for eller Medlem af de af det sociale Udvalg nedsatte Under-

udvalg. Underudvalgene sammensættes efter Forholdstal.«

I Post 3, sidste Stk. (Side 12), 2 Pkt. maatte »Stk. 3« ændres til »Stk. 9«.

I Post 11, sidste Stk. (Side 16) maatte 2. Pkt. udgaa.

Til Post 21 (Side 18) maatte som nyt Stykke indføjes:

»Under Udvalget henhører Bestyrelsen af de Legater, som ikke er henlagt under det sociale Udvalg, jfr. foran Post 3, Stk. 2.«

I Overskriften til Afsnit V (Side 21) maatte Ordene: »og Skatteopkrævningen« udgaa.

Man skal endvidere henstille, at der i § 5, Post 23 (Side 13) optages nærmere Regler om det der omhandlede Udvalgs Myndighed.

Det bemærkes, at man i Overensstemmelse med Byraadets Skrivelse af 22. Maj d. A. (J. Nr. 35—1934) i Udkastets § 6, 1. Stk. har rettet »5« til »9«, samt at man iøvrigt i Udkastet har foretaget forskellige Rettelser af Trykfejl.

Man tilbagesender endvidere det med Byraadets Skrivelse af 31. Marts d. A. fulgte Eksemplar af den af Raadet vedtagne »Forretningsorden for Aarhus Byraad«, idet bemærkes, at Indenrigsministeriets Gennemsyn af Forretningsordenen ikke har givet Anledning til Bemærkninger.«

B o r g m e s t e r e n anbefalede at tiltræde de af Ministeriet ønskede Ændringer, som var ret betydningløse eller rent redaktionelle.

Tiltraadtes.

5. (J. Nr. 749—1934). Indstilling fra Skovudvalget angaaende **Opførelse af et Indgangsparti til »Frieden« fra Stadionallé.**

Alexander Jensen oplyste, at Skovudvalget i længere Tid havde arbejdet paa at faa en bedre Indgang til Pavillonon, idet Trafikken efterhaanden trak mod Vest til Stadionallé. Der var saa truffet den Aftale med Værten, at han skulde bekoste et Indgangsparti imod at faa sin Kontrakt forlænget til 1942. Men Udvalget havde senere drøftet Spørgsmaalet om en eventuel Restauration i Zoologisk Have, og da det kom til at berøre Restaurationen i »Friheden«, ønskede Udvalget Sagen tilbage til nærmere Overvejelse.

Sagen gik tilbage til Udvalget.

6. (J. Nr. 748—1934). Indstilling fra Skovudvalget angaaende **Opførelse af en Nødtørftsanstalt i Zoologisk Have ved Stadionallé.**

Udvalget meddeler, at man under Forbehold af Byraadets Godkendelse er enedes med Direktør Hutzelsider om følgende:

»Kommunen afholder Udgifterne ved Anstaltens Opførelse i dens Helhed, hvorimod Hutzelsider betaler en aarlig Afgift paa 100 Kr., første Gang $\frac{1}{10}$. 1935 for Finansaaret 1935—36, samt udover de i Kontrakten nævnte Renholdelsesforpligtelser tillige holder Anstalten med Toiletpapir, udfører Aabning og Lukning til de af Udvalget fastsatte Tider, Lukningen dog ikke senere end Kl. 8 i de 4 Vintermaaneder. Endvidere skal Hutzelsider paatage sig Tagets Strygning med dertil af Skovrideren foreskrevet Materiale.«

Alexander Jensen anbefalede Forslaget, der sikkert vilde afhjælpe et længe følt Savn paa denne Plads, og der vilde blive Adgang til Anstalten baade fra Zoologisk Have og Stadionallé. Der var ikke paa Budgettet afsat noget Beløb, men man kunde vel optage det paa næste Aars

Budget saaledes, at en Del af Beløbet fordeles paa andre Udvalg som Sporvejsudvalget og maaske Brolægningsudvalget. Men Taleren vilde anbefale, at man bygger Huset nu, idet Grunden var støbt.

B o r g m e s t e r e n antog, at Overenskomsten med Hutzelsider var god nok. Sagen havde ikke før været i Byraadet, men der var ført Forhandling med Sporvejsudvalget, og man blev vel enige om at fordele Beløbet, 4000 Kr. paa det kommende Budget.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 395—1934). Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende **Udvidelse af Ungdomsarbejdet paa Galopbanen.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Efter $2\frac{1}{2}$ Maanedes Arbejde paa Galopbanen er man nu i Stand til at danne sig et Skøn over Arbejdets Forløb.

Der var i Overslaget regnet med 20000 Arbejdsdage, dog under den Forudsætning, at Arbejdet kunde paabegyndes 1. Oktober og udføres under nogenlunde gunstige Forhold. Da Arbejdet imidlertid først blev paabegyndt den 29. Oktober og nødvendigvis skal være færdigt omkring 1. Marts, har man maattet forcere Arbejdet med et stort Antal Deltagere og til Dels under ugunstige Vejrforhold. Paa den grafiske Fremstilling af Arbejdsgangen vil det ses, at der har været Dag- eller Natregn i ca. 20 Dage, hvor Arbejdsmængden er gaaet betydeligt ned. Tillige har Jorden i den afgravede Fodboldbane været ganske overordentlig haard, næsten Skifer og sejt Ler, hvorfor Arbejdseffekten er blevet en Del ringere end beregnet.

Pr. 20. Januar er der præsteret ca. 20000 m³ og forbrugt ca. 17600 (halve) Arbejdsdage.

Udvalget forventer, at Arbejdet under nogenlunde gunstige Vejrforhold kan afsluttes omtrent til den lovede Tid, ca. 1. Marts, d. v. s. 1 Maaned hurtigere end beregnet, men der er af de ovennævnte Grunde medgaaet en Del flere Dage end anslaaet. Udvalget skal derfor foreslaa, at der søges om yderligere 5000 Dage.

I Henhold til tidligere Udregning vil Staten til disse 5000 Dage yde 12500 Kr., medens Kommunens Part vil blive ca. 9000 Kr.«

A n d r. B i t s c h anbefalede Indstillingen.

I. S. S ø r e n s e n kunde tiltræde Forslaget. Det var et nyttigt Arbejde, og det var glædeligt at se den Fart og Dygtighed, hvormed der arbejdes.

Indstillingen tiltraadtes.

8. (J. Nr. 743—1934). Forslag til Ændring af Sundhedsvedtægtens § 35, 1. Stk. (Dagrenovationen).

Brolægningsudvalget foreslaar, at Sundhedsvedtægtens § 35, Stk. 1, ændres saaledes:

»I enhver Ejendom skal der findes løse Metalbeholdere til Opsamling af Fejeskarn, Køkkenaffald og lignende, hvilket Affald i Henhold til § 24 fjernes ved Kommunens Foranstaltning. Derfor betales en aarlig Afgift pr. Lejlighed og dertil svarende Butikker og mindre Virksomheder efter Byraadets Bestemmelse.«

Tiltraadt af Sundhedskommissionen.

J. C. S ø r e n s e n pegede paa en Bemærkning i Sundhedskommissionens Skrivelse, at den ønsker Sagen til Udtalelse, naar den er behandlet i Byraadet. Det vilde være rigtigst, at de forskellige Udvalg og Kommissioner gjorde deres Bemærkninger til Sagerne, før de kom til Byraadets Afgørelse. Muligvis var der her et Principspørgs-

maal, nemlig om Byraadet kan paalægge alle Grundejerne at lade deres Affald fjerne og forbrænde ved Kommunens Foranstaltning, eller de eventuelt har Ret til selv at fjerne det. Taleren vilde anbefale, at Sagen udsættes, og at Sundhedskommissionen først udtaler sig om dette Spørgsmaal.

A n d r. B i t s c h antog ikke, Udvalget havde noget imod at udsætte Sagen, men man skulde have det fastsat i Vedtægten for at gøre det lovmedholdeligt.

B o r g m e s t e r e n syntes ikke, der var særlig Grund til at udsætte Sagen. Baade Sundhedskommissionen og Brolægningsudvalget havde jo udtalt sig, og der skete ikke noget ved at meddele Kommissionen, hvad Byraadet har vedtaget.

I. C. S ø r e n s e n fandt det rigtigst først at høre Sundhedskommissionens Udtalelse om dette Principspørgsmaal.

H a n s M a d s e n gjorde opmærksom paa, at Sundhedskommissionen kun kunde beskæftige sig med den sundhedsmæssige Side af Sagen, og Spørgsmaalet om Borgernes eventuelle Pligt til at lade Affaldet forbrænde, kunde Kommissionen næppe blande sig i. Men hvis Byraadet vedtog en Bestemmelse, kunde Kommissionen bagefter akceptere, at der intet er i Beslutningen, som strider mod Sundhedsbestemmelserne. Taleren vilde henstille, at Byraadet vedtager Forslaget og derefter sender det til Sundhedskommissionens Erklæring.

H o l g e r E r i k s e n mente ikke, man kunde sende Sagen tilbage til Kommissionen og afæske den en Erklæring, som den ikke havde Kompetence til at afgive. Man maatte vedtage Forslaget, som det foreligger, saa kunde Kommissionen bagefter udforme det, som den ønsker.

J. R. F a n g e r oplyste, at da man sendte Sagen til Sundhedskommissionen, stod der i Forslaget »Beboelsesejendomme«. Kommissionen spurgte da, om det ikke skulde gælde for andre, og det blev saa rettet til »Ejendomme«.

I. C. S ø r e n s e n bemærkede, at der var det faktiske Spørgsmaal, om Kommissionen bagefter kan sige noget andet end Byraadet og derved desavuere Byraadets Beslutning. I saa Fald vilde det maaske blive vanskeligt at gennemføre det.

A n d r. B i t s c h kunde dog ikke tænke sig, at Kommissionen vil mene, at det i sundhedsmæssig Henseende er bedre at overlade det til den enkelte, end at lade Kommunen besørge det.

I. C. S ø r e n s e n var for saa vidt enig med Hr. Bitsch, men det kunde Kommissionen saa have udtalt i Forvejen.

Borgmesteren pegede paa, at Brolægningsudvalget faktisk havde ændret sin Indstilling efter Kommissionens Henstilling, og saa maatte den vel være tilfreds.

I. C. S ø r e n s e n vilde ikke stemme i Sagen.

Borgmesteren erklærede, at hvis ingen krævede Afstemning, var Forslaget at betragte som vedtaget.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 738—1934). Indstilling fra Bygningskommissionen angaaende Ændringer i Bygningsvedtægten.

Følgende Indstilling forelaa:

»Under ²/₁₁ 1934 har Byraadet kommuniseret Bygningskommissionen Indenrigsministeriets Skrivelse af ³⁰/₁₀ s. A. angaaende Stadfæstelsen af »Vejvedtægt for Aarhns Kommune«, hvori Ministeriet henleder Opmærksomheden paa, at der bør tilvejebringes Overensstemmelse mellem Vejvedtægt og Bygningsvedtægt.

Foranlediget herved har Bygningskommissionen i sit Møde den 16. ds. vedtaget at foreslaa, at første og andet Stykke i § 3 i den under 12. Oktober 1909 stadfæstede Bygningsvedtægt for Aarhus Købstad udgaar og erstattes med følgende:

»Ingen ny Gade maa have mindre Bredde end fastsat i §§ 2 og 3 i den under ^{80/10} 1934 stadfæstede Vejvedtægt for Aarhus Kommune. Gader og Veje, der af Byraadet tillades anlagt med mindre Bredde end 19 m, skal dog stadig af dette kunne forlanges udvidet til denne Bredde, saaledes at Udvidelsen sker med lige stor Afstand til hver Side af Vejens Midtlinie, og naar saadant Forlangende er stillet, skal det til Udvidelsen nødvendige Areal afgives uden Vederlag, og det kan ikke medregnes til Ejendommens ubebyggede Areal.

Ingen ny Bygning kan paabegyndes ved en ikke eller kun til Dels bebygget privat Gade eller Vej, forinden Bredden, Højden og Retningslinien af denne Gade eller Vej er godkendt af Byraadet, og Afsætningen i Marken er godkendt af Stadsingeniøren, ligesom Afløbsforholdene maa være approberet af Byraadet. For saa vidt Byraadets Godkendelse af en Gadeplan er ældre end 2 Aar, er Godkendelsen at betragte som bortfalden for saa vidt angaar de Gader, der endnu ikke er anlagt. Byraadet kan beslutte, at Bygninger, der opføres ved en tidligere godkendt Gade eller Vej, skal holdes i indtil 11 m Afstand fra Gadens eller Vejens Midtlinie. Fordres saadant, er den byggende beføjet til at bygge til den Højde, hvortil

den forlangte Gadebredde efter denne Vedtægts § 17 vilde berettigede ham. Benyttes denne Ret, kan det Areal, som ligger mellem den ældre Vejlinie og den nye Byggelinie, til enhver Tid fordres udlagt til Vejens Udvidelse uden Erstatning.«

samt at der i Bygningsvedtægtens § 4 efter første Punktum indsættes:

»For Veje, der indgaar som Led i den gennemgaaende Trafik eller Havnetrafikken, kan Byraadet dog i Henhold til Lov Nr. 275 af 1928 fastlægge Byggelinierne med en Afstand af indtil 15 m fra Gademidte.«

og at der i samme Paragrafs sidste Punktum efter:

»Bygningslovens § 2«

indsættes:

»og §§ 26 og 27 i Vejvedtægt for Aarhus Kommune.«

Herudover foreslaar Kommissionen, at sidste Stykke i Bygningsvedtægtens § 30 bortfalder, idet Aarhus Stiltamt under ¹⁴/₁₁ 34 har stadfæstet et Tillæg til Brandvedtægten for Aarhus Kommune, der giver detaillerede Regler for Dimensionerne for Skorstene, der skal aflede Røgen fra Centralvarmeanlæg m. m.« (Se vedlagte Aftryk).

Tiltraadt af Brolægningsudvalget.

B o r g m e s t e r e n oplyste, at Ministeriet havde ønsket Vedtægten ændret, saa den kom til at stemme med den ny Vejvedtægt. Forleden havde man for visse Veje vedtaget en Bredde af 30 m, og det burde ogsaa indføres i Vedtægten, idet det for at være retsgyldigt maa slutte sig til en af Ministeriet approberet Vedtægt. Man foreslog derfor indsat Bestemmelsen »indtil 15 m«, og Taleren vilde anbefale at tiltræde dette.

I. C. Sørensen sluttede sig hertil.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 629—1934). Andragende fra nogle Grundejere ved Arendalsvej om dennes Istandsættelse og Kloakering.

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Erklæring:

»Da kun Halvdelen af Grundejerne har underskrevet Andragendet, kan Byraadet ikke for Tiden paalægge Kloakken anlagt, men maa henvise Sagen til en Landvæseuskommission.

Ej heller mener Udvalget, at Bebyggelsen har naaet en saadan Tæthed, at Byraadet med Hjemmel i Deklarationen kan forlange Vejene udvidet.«

Tiltraadtes.

11. (J. Nr. 30⁴⁶—1934). Andragende om Godkendelse af en Lastbilrute fra Hjørring til Aarhus.

Anbefalet midlertidig af Brolægningsudvalget paa sædvanlige Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 30⁴⁷—1934). Andragende om Godkendelse af en Lastbilrute fra Voldby til Aarhus.

Anbefalet midlertidigt af Brolægningsudvalget paa sædvanlige Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 30⁴⁸—1934). Andragende om Godkendelse af en Lastbilrute Hammel-Hasle med delvis Forlængelse til Aarhus.

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Erklæring:

»Da Andrageren søger Koncession paa en Rute fra Hammel til Hasle, fordi han af Hensyn til Hammelbanens Fragtrute er blevet nægtet samme Rute helt til Aarhus, er det formentlig en Omgaaelse af Loven om Fragtmandskørsel,

naar han alligevel kører ind til Aarhus og henter Varer til Enkeltmand og derefter samler Læsset i Hasle.

Udvalget kan derfor ikke se rettere, end at Kørselen finder Sted paa Aarhus Kommunes Grund.«

Andragendet kunde ikke anbefales.

14. (J. Nr. 30⁴⁵—1934). Andragende om Godkendelse af en Lastbilrute fra Skive til Aarhus.

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke anbefales.

15. (J. Nr. 744—1934). Andragende fra Aftenskolen for Arbejdere om Udbetaling af Kommunens Tilskud paa 1000 Kr.

Bevilgedes.
